

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

موسیقی نواحی گیلان گامی در جهت توسعه گردشگری ایران

راحله تهمک*^۱، دکتر امیر اشرف آریانپور کاشانی^۲، دکتر داوود حسن آبادی^۳، رضا مومنی^۴

۱- کارشناسی ارشد رشته جغرافیا و برنامه ریزی توریسم دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار (r_tohmak@yahoo.com)

۲- دانشیار رشته موسیقی دانشگاه هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز و استاد بازنشسته دانشگاه تهران

۳- استادیار رشته جغرافیا و مدیر گروه رشته جغرافیا دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

۴- کارشناس ارشد رشته مدیریت شهری و مدیر کل برنامه ریزی و بودجه شرکت مادر تخصصی شهرهای جدید وزارت راه و شهرسازی

چکیده:

استان گیلان از جاذبه های متنوع طبیعی و انسانی بسیار زیادی برخوردار می باشد. مجموعه ای از چشم اندازهای متنوع طبیعی شامل پوششهای متنوع و متراکم درختی، سواحل زیبا و سایر پدیده های طبیعی سبب جذب گردشگران زیادی به استان شده است. در کنار جاذبه های طبیعت گردی، جاذبه های فرهنگی این استان در جذب گردشگر از جایگاه ویژه ای برخوردار می باشد. در بین جاذبه های فرهنگی، موسیقی سنتی و محلی گیلان به دلیل گستردگی و غنای بالا و هویت منحصر به فرد سبب تقویت جاذبه های گردشگری این استان شده است. به همین منظور این تحقیق با هدف شناسایی توانمندی های موسیقی ناحیه گیلان انجام پذیرفته و نتایج زیر حاصل گردید. موسیقی ناحیه تالش به دلیل همجواری و مراودات فرهنگی با اقوام مختلف آذری و شرایط محیطی شکل گرفته است که عوا مل متعددی از جمله شرایط متنوع جغرافیایی، وقایع تاریخی، سنت، فرهنگ و باورهای جمعی قوم تالش در شکل گیری این موسیقی تاثیر گذارده است. دستونها، ترانه ها، تصنیف ها، موسیقی سازی و آوازی از جلوه های متنوع موسیقی ناحیه تالش می باشد. موسیقی ناحیه دیلمان از دیگر قابلیت های جاذبه های گردشگری موسیقی استان گیلان می باشد. موسیقی این ناحیه به دلیل تنوع اقوام و فرهنگها و محیط کوهستانی دارای نغمه های بسیار زیادی بوده و به طور کلی ردیف دشتی در منطقه حاکم می باشد. منطقه مرکزی به دلیل قرار گیری در بین دو ناحیه تالش و دیلمان ویژگی های مشترکی به خود گرفته است. موسیقی ناحیه مرکزی در واقع تلفیقی از موسیقی نواحی مجاور و شرایط طبیعی و انسانی این ناحیه می باشد. بطور کلی با عنایت به موارد مطروحه موسیقی نواحی گیلان توانمندی لازم را جهت جذب گردشگر دارا می باشد. با توجه به حجم بالای گردشگران به استان گیلان متأسفانه زیر ساختهای لازم جهت اسکان و خدمات رسانی به گردشگران نه تنها توسعه نیافته است بلکه

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

به روز نیز نشده است. بکارگیری روشهای نوین در زمینه مدیریت گردشگری مطابق با شرایط محیطی می تواند سبب توسعه این صنعت در این استان توانمند در امر گردشگری شود. در این پژوهش از روش مطالعه کتابخانه ای و میدانی (پیمایشی تجربی) استفاده شده و برای تجزیه و تحلیل داده های کسب شده و آزمون فرضیات از نرم افزار SPSS ۱۶ استفاده گردیده در پایان راهکارهایی متناسب با شرایط موجود مطرح گردیده است.

واژگان کلیدی: برنامه ریزی، توسعه گردشگری، موسیقی نواحی، استان گیلان،

مقدمه:

سرزمین ایران و تمدن کهن و درخشان آن از چنان غنایی برخوردار است که هر انسانی را برای مشاهده جلوه های بی بدیل و منحصر بفرد خود فرا می خواند. مناظر زیبای طبیعی، چشم انداز های انسانی و آثار متنوع باستانی و فرهنگی مجموعه ای زیبا را خلق نموده تا خاطره ای بیاد ماندنی را در ذهن هر گردشگری بجای گذارد. مناظر زیبای کویری و بیابانی ایران مرکزی، سواحل صخره ای و پلاژیک جنوب و شمال کشور و پوشش گیاهی متنوع و متراکم غرب و شمال کشور در کنار شاهکارهای معماری، صنایع دستی و هنر های تجسمی، همگی دال بر این ادعاست.

استان پهناور و سرسبز گیلان با توجه به شرایط خاص جغرافیایی و مجاورت با دریای خزر و ارتفاعات البرز و برخورداری از بیشترین میزان بارندگی کشور فضایی را خلق نموده است که تنوع و گوناگونی جلوه های طبیعی و انسانی از ویژگی های ذاتی آن است. در این فضا انواع فعالیت های اقتصادی اعم از کشاورزی، دامداری، صیادی، صنایع دستی شکل گرفته و فعالیت های اجتماعی نیز از رونق بسیار بالایی برخوردار می باشد. وجود اقوام، نژاد ها و قومیت های مختلف در مناطق تالش و گالش سبب خلق فرهنگ های زیادی در این استان شده که نشان از قدمت و اصالت این مرز و بوم می باشد. در کنار جنبه های مختلف فرهنگی و ادبی، موسیقی این ناحیه به خوبی توانسته است جنبه های متنوع این فضای بی نظیر را به تصویر بکشد و از تمام عناصر آن الهام پذیرد و به عبارتی می توان گفت که موسیقی ناحیه گیلان روح این کالبد فضایی می باشد. این ویژگی سبب شده موسیقی خطه گیلان از جذابیت بسیاری برخوردار بوده و بتواند یکی از عوامل مهم جذب گردشگر به استان باشد. از این رو این پژوهش در نظر دارد با مطالعه و شناخت ویژگی های موسیقی نواحی مختلف استان و نقاط ضعف و قوت عرضه آن برای گردشگران و همچنین ارزیابی زیر ساخت ها و امکانات موجود، راهکار های مناسب را برای معرفی هر چه بیشتر آن ارائه نماید. چرا که عقیده بر این است موسیقی منطقه و گردشگری اثر متقابلی بر روی هم داشته و هر گونه سرمایه گذاری در بخش گردشگری می تواند اثر موثر و مستقیمی بر رونق بخشی موسیقی منطقه بگذارد و در مقابل نیز اجرای فستیوال ها و جشنواره های موسیقی در توسعه و تقویت گردشگری منطقه اثر زیادی داشته باشد. و از این رو سوالات ذیل مد نظر قرار گرفته می گردد:

۱- آیا موسیقی سنتی گیلان قابلیت جذب گردشگر و رونق بخشی به گردشگری منطقه را دارد؟